

2007 ÖSS FELSEFE GRUBU SORULARI

1. Başkalarının dertlerini inceleyip kendi dertlerini bilmeyen bilgilerle, çalgılarını akort etmesini bilip de yaşayışlarını akort etmeyi bilmeyen müzikçilerle, adaletten söz etmeyi öğrenip adaletli davranmayanlarla alay edermiş Kral Dionysius.

Bu parçada Kral Dionysius'un alay ettiği belirtilen kişilerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilgilerinin yetersizliği
- B) Olaylara farklı açılardan bakmamaları
- C) Bildiklerini yaşama uyarlamamaları
- D) Özne olmaları
- E) Olduklarından farklı görünmeleri

2. 'Öklid MÖ 323-285 yılları arasında İskenderiye'de yaşamıştır ve hâlâ yaşamaktadır. Çünkü adı geometriyle özdeşleşmiştir. Öklid'in başına gelen, adı bir şeyin adıyla özdeşleşen herkesin başına gelmiştir: O şey tanınır, fakat kişinin kendisi unutulur. Jileti herkes bilir. Ama onu icat eden Gillette'i (Jilet'i) kimse bilmez.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Bilimsel ürünler yaratıcısından ayrı varlık alanı kazanır.
- B) Bazı bilgiler herkes tarafından bilinir.
- C) Bilimsel bilgileri anlamak için bilginleri tanımak gerekir.
- D) Bilimsel bilgiler doğruluğu test edilmiş bilgilerdir.
- E) Bilimsel bilgiler uygulanabilir bilgilerdir.

3. Yaptığı iyiliği başkaları duysun diye, kendine daha fazla değer verilsin diye yapan veya doğru luğu dillerde dolaşmak koşuluyla doğru olan adamdan pek hayır gelmez. Oysa sanıyorum Ahmet birçok onurlu iş gördü. Fakat şimdiye kadar bu işleri o kadar gizli tuttu ki onlardan söz etmiyorsam suç benim değildir. Ahmet'i erdemli kılan parlak görünmek isteği değil, parlak işler görmesidir.

Bu parçaya göre, iyi işler yapan birinin erdemli olması aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) İyi olarak anılmasına
- B) Gösterişten sakınmasına
- C) Vicdanan rahat olmasına
- D) "İyi"yi istemesine
- E) Doğru adam olmasına

4.

- Ressam sadece resim yapar, kendi düşüncelerini resme yapıştırmaz.
- Sanatçı eserini gerçekleştirmesindeki niyetiyle değil, yalnızca gerçekleştirdiği eserin niteliğiyle övgüyü hak eder.

Bu iki yargıdan çıkarılabilecek ortak sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatçının görevi toplumu aydınlatmaktır.
- B) Sanatçı yaşadığı kültürün etkisindedir.
- C) Sanatta önemli olan, sanat eserinin kendisidir.
- D) Her izleyici sanat eserini kendine göre yorumlar.
- E) Sanatçının niyeti, sanat eserinin niteliğini belirler.

5.

Demokritos, sofrasına gelen incirleri yerken bir bal kokusu almış ve hemen bir araştırmacı başlamış kafasında; o güne dek incirlerden almadığı bu koku nereden gelebilir, diye. Merakını gidermek için, incirlerin toplandığı yeri görmeye gitmek istemiş. Sofradan niçin kalktığını anlayan hizmetçi kadın gülmüş: "Boşuna zaman kaybetmeyin, incirleri bal çanağına koymuştum toplarken." demiş. Demokritos'un canı sıkılmış bu araştırma fırsatını kaçırdığı, bir merak konusu elinden alındığı için. "Hadi be sen de." demiş hizmetçi kadına, "Keyfimi kaçırdın ama ben yine de bal kokusu incirde kendiliğinden varmış gibi nedenini araştıracağım." Demokritos'un bu yaklaşımı birçok bilim adamı ve filozofta vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada bilim adamı ve filozoflarda var olduğu söylenen yaklaşıma ters düşer

- A) Olaylara diğer insanlardan farklı bakma
- B) Her şeyin nedenini sorma
- C) Araştırmaktan hoşlanma
- D) Merak duygusunu canlı tutma
- E) Başkalarının düşüncelerini benimseme

6.

Immanuel Kant "Gelecekte Bilim Olarak Ortaya Çıkabilecek Her Metafiziğe Önsöz" adlı yapıtında, metafiziği uğraşmaya değer bulan herkesi "Acaba metafizik gibi bir şey hiç olanaklı mıdır?" sorusunu sormasının zorunlu olduğuna ikna etmeyi amaçladığını söyler. "Eğer metafizik bir bilimse, nasıl oluyor da diğer bilimler gibi genel ve sürekli onay kazanmıyor? Yok, değilse, nasıl oluyor da bilim kisvesi altında, durmadan böbürlenerek insanın anlama yetisini oyuyor? Ayrıca diğer bilimler ilerlediği halde o hep aynı yerde dönüp duruyor." diye devam eder.

Parçaya göre, Kant'ın metafiziğe yaklaşımının aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Bilimle eş değer görme
- B) Reddetme
- C) Sorgusuz sualsiz benimseme
- D) Eleştirel olma
- E) Sistemli olmasını sağlama

7. Ben olmayınca bu güller, bu serviler yok
Güzel gözler, tatlı diller yok
Sabahlar, akşamlar, sevinçler, tasalar yok
Ben düşündükçe var dünya, ben yoksam o da yok

Bu dörtlük, varlık felsefesinde öne sürülen aşağıdaki görüşlerden hangisini desteklemektedir?

- A) Dış dünya bireyden bağımsız olarak vardır.
B) "Varlık"ın varlığı onu düşünen bireye bağlıdır.
C) Bazı şeylerin varlığı somuttur.
D) Soyut varlıklar düşünülebilir varlıklardır.
E) Sevgi her şeyi var kılar.

26. Her şeyin yerli yerinde olması, her işin zamanında yapılması, her sözün yakışık alacak biçimde söylenmesi gerektiği şeklindeki saplantımın düzenli bir kafayı yansıtmadığını, tam tersine bende var olan düzensizliği gizlemek için kendi uydurduğum bir yapmacıklık gösterisi olduğunu keşfetmişim. Cimriliğimi saklamak için cömert gibi görüldüğümü, içimdeki öfkelerime yenik düşmemek için uzlaşıcı olduğumu anlamışım.

Bunları söyleyen kişinin farkına vardığı durum, hangi savunma mekanizmasına örnektir?

- A) Kendini beğenme
B) Tevazu gösterme
C) Bastırma
D) Yön değiştirme
E) Karşıt tepki geliştirme

27. Yağmur çiselerken şemsiyemizi açıp açmamakta tereddüt ederiz. Gözümüz başkalarının şemsiyelerinde olur. Birçok kişi şemsiyesini açmışsa biz de açarız, açmamışsa kapalı tutarız.

Bu parçada anlatılan durum aşağıdakilerden hangisine örnek oluşturur?

- A) Sosyal uyum
B) Normların oluşumu
C) Değerlerin ortaya çıkması
D) Sosyal grup oluşumu
E) Sosyal sorumluluk

28. Sigmund Freud, Leonardo da Vinci'nin "İsa, Meryem ve Aziz Anna" tablosu hakkında şunları söylemiştir: "Leonardo'nun çocukluğu bu resimle büyük benzerlik gösterir. Onun da iki annesi olmuştur: Üç yaşındayken koparılıp alındığı öz annesi Caterina ve babasının daha sonra evlendiği genç eşi Alberia. Çocukluğuyla ilgili bu özelliği göz önüne alınca ona bu resmi yaptıran etkenler de anlaşılıyor."

Freud'un bu resimle ilgili açıklaması, aşağıdaki görüşlerinden hangisine örnek oluşturur?

- A) Kişiliğin yapısının dinamik olduğu
B) Kişiliğin temellerinin çocuklukta atıldığı
C) "Ben" in (ego), "üst ben" (süper ego) ile "alt ben" (libido) arasında denge sağladığı
D) "Üst ben" in (süper ego), "alt ben" i (libido) denetlediği
E) Bilinçaltının alanının, bilinçliliğin alanından geniş olduğu

29. Bir dükkânda alışveriş yaparken bir genç kız yanıma gelip elindeki bardakları göstererek "Anne, bunları alıyorum iyi mi?" dedi. Yüzüme bakınca da "Pardon, şapkanızdan dolayı sizi annem sandım." diyerek uzaklaştı.

Bu genç kızın içine düştüğü yanlış aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Gözleyerek öğrenme
B) Olumsuz aktarım (negatif transfer)
C) Sezgisel öğrenme
D) Koşullanmanın sönmesi
E) Uyarıcı genellemesi

30. Masaya bakıyorum açmış çiçekler görüyorum. Aynı yerin fotoğrafını çekiyorum. Fotoğrafa baktığımda ise çiçeklerin dışında saksıyı, masa örtüsünü, saksının dibinin kireçli, örtünün de düzensiz olduğunu fark ediyorum.

Parçada anlatılan durumda aşağıdakilerden hangisinin rolü yoktur?

- A) Algı alanı
B) Algıda örgütlenme
C) Şekil-zemin ilişkisi
D) Algı yanılması
E) Dikkat

21. Sınır Tanımaz Doktorlar Örgütü'nün açıklamalarına göre, ilaç araştırmaları, genelde, büyük ilaç firmaları tarafından finanse edilmektedir. Finansal kaynakların çoğu, az sayıda kişinin kullanacağı ilaçlarla ilgili araştırmalar yerine, satışı fazla olan ilaçlarla ilgili araştırmalara ayrılmaktadır. Her ne kadar bu ilaçlar da insanlar için yararlı olsa da etik açıdan rahatsız edici bir durum söz konusudur.

Parçada sözü edilen rahatsız edici durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilimsel araştırmadan ticari yarar beklenmesi
- B) Bilimsel çalışmalara finansal kaynak ayrılması
- C) Bilimsel çalışmaların uzman olmayan kişilerce yürütülmesi
- D) Bilimsel araştırma sonuçlarının gündelik yaşama uygulanmaması
- E) Bilimsel araştırmaların gizlilik içinde yürütülmesi

22. Bir ülkede traktör satışlarında artış olmuş. Bu durum ilk bakışta refah düzeyinde yükselme olarak algılanmış. Oysa öyle olmadığı, yapılan bir araştırmayla anlaşılmış. Köylü eski traktörünü ucuz fiyata peşin parayla satıyor, aldığı paranın bir kısmıyla borçlarını ödüyor, kalan parasını ilk ödeme olarak verip uzun vadeli traktör alıyor.

Bu parçada sözü edilen durum, sosyolojik incelemelerde düşülebilecek hatalardan hangisine örnektir?

- A) Eksik veriyle sonuç çıkarmak
- B) Araştırma konusunu belirlerken duygusal davranmak
- C) Hipotez kurmadan araştırma yapmak
- D) Öznel yargılardan arınmamış olmak
- E) Araştırma konusuna uygun olmayan bir yöntem kullanmak

23. Bir sosyolog şunları söylemiştir: "Küresel ısınmayla ilgili sayısal ve görsel kanıtlar olmasına karşın, büyük petrol ve otomotiv şirketlerinin egemenliği dünyada toplumsal refleksleri körleştirmektedir. İnsanların aniden ortaya çıkmak yerine yavaş yavaş oluşan değişimleri fark edemeyişlerinin de bu körleşmede payı vardır. Bu durum, Kurbağa metaforuyla açıklanabilir. Kurbağayı kaynayan bir suya atınca hemen dışarı fırlar. Fakat soğuk suya koyup suyu yavaş yavaş ısıtırsanız, giderek sıcağa alışır; eğer biri onu dışarı almazsa haşlanır."

Sosyologun sözünü ettiği durum, dünyadaki çıkar çatışmalarının yanı sıra, sosyolojinin aşağıdaki işlevlerinden hangisinin gereği gibi yerine getirilmemiş olmasının bir sonucudur?

- A) Toplumsal normlara işlerlik kazandırmak.
- B) Toplumsal olayları önceden görmeyi sağlamak.
- C) Hızlı toplumsal değişmelerin karmaşa yaratabileceğine dikkat çekmek.
- D) Ekonomik sistemleri karşılaştırmak
- E) Toplumsal kurumları yardımsever olmaya yönlendirmek

24. Yaşantılarımıza, çabalarımıza bakarsak, neredeyse bütün davranışlarımızın, isteklerimizin, başka insanların varlığıyla bağlantılı olduğunu görürüz. Başkalarının yetiştirdiğini yiyip, başkalarının diktiğini giyip, başkalarının yaptığı evlerde oturuyoruz. Bilgimizin ve inançlarımızın büyük bir kısmı, bize başkalarının yaratmış olduğu bir dil aracılığıyla, gene başkaları tarafından verilmiştir.

Bu parça aşağıdaki yargılardan hangisini desteklemektedir?

- A) İnsanların çabaları doğal çevreyi değiştirir.
- B) Toplumsal kurumlar farklı hızlarda değişir.
- C) İnsan toplumsal bir varlıktır.
- D) Birey, grup içinde farklı davranış sergiler.
- E) Her toplum kendine özgü kültür oluşturur.

25. Nasıl toplumun besleyici toprağı olmadan kişilerin gelişmesi düşünülemezse yaratıcı, geniş düşünceli kişiler olmadan da besleyici toprağın oluşması düşünülemez.

Bu cümle aşağıdakilerden hangisini destekler?

- A) Birey, yazılı olmayan sosyal kontrol kurallarına da uymak durumundadır.
- B) Birey ve toplum etkileşim içindedir.
- C) Toplumsal ilerlemede doğal kaynaklardan da yararlanılır.
- D) Demokratik liderin bulunduğu ortamlarda verimlilik artışı görülür.
- E) Birincil gruplarda güçlü bir dayanışma vardır.

26. bu soru hatalı

- I. "x tek sayıdır."
- II. " $\forall x (Fx \Rightarrow Gx)$ "
- III. "Bazı insanlar mavi gözlüdür."

Yukarıdaki ifadeler sırasıyla nasıl adlandırılır?

	I	II	III
A) Açık önerme	Tümel basit genel önerme	Basit tekil (çekirdek) önerme	
B) Açık önerme	Basit tekil (çekirdek) önerme	Tümel basit genel önerme	
C) Basit Tekil (çekirdek) önerme	Açık önerme	Tümel basit genel önerme	
D) Tekil basit genel önerme	Tümel basit genel önerme	Açık önerme	
E) Bileşik genel önerme	Açık önerme	Basit tekil (çekirdek) önerme	

27. $(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (q \wedge p)$ önermesinin tutarlılığı doğruluk çizelgesiyle aşağıdaki biçimde denetlenmiştir:

I	II	II	IV
p q	$p \Rightarrow q$	$q \wedge p$	$(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (q \wedge p)$
D D	D	D	?
D Y	Y	Y	?
Y D	D	Y	?
Y Y	D	Y	?

Buna göre, soru işaretlerinin olduğu IV. sütunun yerine aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A)

Y
D
Y
D
- B)

D
D
Y
Y
- C)

D
Y
D
Y
- D)

Y
Y
D
D
- E)

D
D
D
Y

28. Aşağıda geçerli bir kısaltılmış kıyas örneği verilmiştir:

Bu adam açlık çekiyor.
∴ Öyleyse ben ona yardım etmeliyim.

Aşağıdakilerden hangisi bu kısaltılmış kıyas-
ta verilmemiş olan öncül olabilir?

- A) Hiç kimse ona yardım etmiyor.
- B) Adamın açlık çektiği apaçık ortadadır.
- C) Bütün açlık çekenlere yardım edilmelidir.
- D) İnsanlar birbirlerinin duygularını anlamalıdır.
- E) Her insanın duyarlı olması gereken konular vardır.

29.

- I. Tutarlı önerme aynı zamanda geçerli önermedir.
- II. Geçerli önerme aynı zamanda tutarlı önermedir.
- III. Geçersiz önerme aynı zamanda tutarsız önermedir.
- IV. Tutarsız önerme aynı zamanda geçersiz önermedir.

Yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II   B) I ve III   C) I ve IV
D) II ve III   E) II ve IV

30. L kümesi K kümesinin alt kümesidir ve bu kümelerin eleman sayıları farklıdır.

Buna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) K kümesinin her elemanı L kümesinin de elemanıdır.
- B) L kümesinin hiçbir elemanı K kümesinin elemanı değildir.
- C) K kümesinin bazı elemanları L kümesinin elemanı değildir.
- D) L kümesinin bazı elemanları K kümesinin elemanı değildir.
- E) K kümesinin hiçbir elemanı L kümesinin elemanı değildir.